Dojrzałość szkolna

Umiejętności, jakie dziecko powinno posiadać na starcie szkolnym, trapią wielu rodziców. Sprawa nie ogranicza się jedynie do kwestii znajomości liter i cyfr, choć zdarza się nam wpadać w pułapkę przeliczania opanowanych już głosek. Okazuje się, że dziecko rozpoczynające naukę w pierwszej klasie powinno być gotowe w wielu innych obszarach...

Wszystko to składa się na określenie „dojrzałość szkolna" (bądź też „gotowość szkolna"). *Dojrzałość szkolna jest osiągnięciem odpowiedniego poziomu rozwoju fizycznego, intelektualnego oraz emocjonalno-społecznego, które pozwalają na podołanie obowiązkom szkolnym.*

Rozwój fizyczny:
Rozwój powinien przebiegać prawidłowo, według norm przewidzianych dla danego wieku. Niezmiernie ważne jest wykonanie badania lekarskiego, tzw. bilansu sześciolatka.
Trzeba również zwrócić uwagę na poszczególne elementy z zakresu motoryki dużej oraz małej. Brzmi skomplikowanie, ale chodzi przede wszystkim o to, żeby dziecko rozpoczynające edukację szkolną potrafiło:

- biegać, skakać, łapać i rzucać piłkę,
- sprawnie wchodzić i schodzić po schodach,
- samodzielnie ubierać się, myć, zapinać guziki, wiązać sznurowadła,
- prawidłowo trzymać ołówek, odpowiednio mocno naciskać na papier podczas rysowania,
- wycinać nożyczkami,
- posługiwać się zdecydowanie jedną ręką podczas wykonywania czynności,
- orientować się w przestrzeni, nazywać kierunki i strony ciała oraz nazywać wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie (na, za, pod, itd.),
- odwzorowywać według podanego układu (nie odwracać kształtów).

Rozwój intelektualny
Sfera rozwoju intelektualnego zdaje się najbardziej interesować rodziców. Jest on niezmiernie ważny w rozwoju mowy, myślenia, w opanowaniu czytania, pisania i liczenia, więc w ogólnym powodzeniu szkolnym ucznia. Dziecko dojrzałe do szkoły powinno:

- potrafić skoncentrować uwagę na jednej wykonywanej czynności przez minimum 15 minut,
- rozumieć bardziej złożone polecenia,
- dzielić wyrazy na sylaby i głoski,
- rozpoznawać cyfry od 1 do 9,
- rozumieć pojęcia „więcej", „mniej",
- zapamiętywać treść wierszy,
- budować proste zdania,
- opisywać krótkie historyjki obrazkowe,
- rozróżniać podstawowe figury geometryczne.

Rozwój emocjonalno-społeczny
Niezmiernie ważna sfera rozwoju, niestety czasami pomijana przez dorosłych podczas wcześniejszego posyłania dziecka do szkoły. Tymczasem osiągnięcie dojrzałości emocjonalno-społecznej pozwoli małemu uczniowi przede wszystkim na adekwatne reagowanie na różne bodźce. W zakres rozwoju emocjonalno—społecznego wchodzi ponadto:

- samodzielność i aktywność, zaciekawienie światem,
- umiejętność nawiązywania kontaktów z rówieśnikami,
- umiejętność współpracowania w grupie,
- zdolność podporządkowania się obowiązującym zasadom i normom.

Rozwój emocjonalno-społeczny umożliwi pracę intelektualną w nowym trybie życia, jakim jest edukacja szkolna.

Dojrzałość szkolna w obrębie tych wszystkim sfer, wskazuje dopiero na gotowość bycia uczniem. Musimy jednak pamiętać, że nasze dziecko nie musi być super rozwinięte we wszystkim sferach. Niektóre osiągnięcia mogą przyjść z czasem. Gdyby dojrzałość naszej pociechy znacznie odbiegała od dojrzałości rówieśników, gotowość do szkoły może zostać zbadana (**na wniosek rodzica**) przez poradnię psychologiczną-pedagogiczną.